

Ks. Damian Kuchta, *Nowa ewangelizacja Kościoła i przez Kościół w nauczaniu Benedykta XVI*, Kraków 2021, ss. 427.

„Nowa ewangelizacja”, zdaniem abp R. Fisichelli, „oznacza nowe metody, nowy zapał, nowy entuzjazm w misji Kościoła, która jest zawsze ta sama. Można by zamienić termin «nowa ewangelizacja» na «ewangelizacja nowa», aby wyrazić to, że ewangelizacja zawsze jest misją Kościoła, bo jest jego naturą. Ale trzeba ją prowadzić w nowy sposób, bo ludzie współcześni są inni, nowi, panuje odmienna kultura, nowa mentalność”. Z kolei autory dokumentu presynodalnego „Nowa ewangelizacja dla przekazu wiary chrześcijańskiej. *Instrumentum laboris*” z roku 2012, stwierdzają, że termin „nowa ewangelizacja” odnosi się przede wszystkim do „zmiany kontekstu kulturalnego” i oznacza zaangażowanie się „w nową atmosferę kulturową z własnym programem”. Nowa ewangelizacja pozostaje zatem nieustannie aktualnym wezwaniem, stojącym przed Kościołem. Temu zagadnieniu poświęcił swoją monografię ks. Damian Kuchta.

Książka składa się z czterech rozdziałów. Oczywiście tworzą one spójną całość. Kiedy jednak zajrzemy do środka, to okazuje się, że możemy je potraktować jako samodzielne części, traktaty, które złożone w jedno, budują niezwykłą wizję nowej ewangelizacji. Nie wiem, czy autorowi towarzyszyło takie zamierzenie, ale ja właśnie w taki sposób to odczytuję. Traktat pierwszy to współczesny kontekst chrześcijaństwa. Ks. Kuchta definiuje go słowem kryzys, ukazując go wielowymiarowo. Zaczyna od etymologii, by potem przejść do różnych jego wymiarów. Podkreślmy raz jeszcze, że wszystkie analizy, także ta dotycząca kryzysu, są prowadzone w oparciu o teksty Benedykta XVI. Autor nie posiłkuje się dodatkową literaturą. Obficie czerpie z papieża, kreśli dynamikę przemian i to jest wyjątkowy atut tego rozdziału. Kryzys Europy rozgrywa się na kilku kluczowych polach. Są nimi: religia, rozum, społeczeństwo, kultura. Każdy z wymiarów kryzysu autor przedstawia kompetentnie, źródłowo oraz wieloaspektowo.

Traktat drugi, zapisany w kolejnym rozdziale pracy, jest poświęcony kwestii nowej ewangelizacji widzianej oczami Benedykta XVI. Ks. Kuchta to zagadnienie ukazuje w sposób systematyczny. Towarzyszy mu analityczna konsekwencja. Zaczyna od kwestii metodologicznych, czyli definicji nowej ewangelizacji, jaką możemy wyłowić z pism Benedykta XVI, by potem przejść do kolejnych zagadnień. Są nimi: treści nowej ewangelizacji, metoda przepowiadania proponowana przez Benedykta XVI

oraz wizja odnowionego Kościoła, jaką zawierają jego papieskie pisma. W analizach autora książki uderza systematyka. Są one także dogłębne. Ks. Kuchta, mając przed sobą rozproszone źródła, zbiera je, porządkuje i wyprowadza z nich spójny obraz nowej ewangelizacji. Okazuje się, że jest on bardzo uporządkowany. Benedykt XVI nie tylko widzi potrzebę nowej ewangelizacji, nie tylko ją redefiniuje, ale proponuje konkretną metodą działania. Treść przepowiadania jest niezmienna (nawrócenie, królestwo Boże, przyjęcie osoby Jezusa Chrystusa i perspektywa życia wiecznego). Metody jednak, co doskonale rozumie papież i co powtarza w twórczych analizach autor monografii, ewoluują. Kontekst sprawia, że metodologia nowej ewangelizacji jest dynamiczna. Rozdział drugi pracy, które roboczo nazywam traktatem o teologii nowej ewangelizacji, to dobitnie ukazuje.

Nowa ewangelizacja, o czym doskonale wie autor monografii, nie zaczęła się wraz z pontyfikatem Benedykta XVI. Dlatego też ks. Kuchta w kolejnej części pracy, traktacie trzecim, ukazuje historyczną refleksję nad tym zagadnieniem. Rozpoczyna od soborowego dzieła, by potem przejść do impulsów zawartych w kolejnych pontyfikatach (Paweł VI, Jan Paweł II, Benedykt XVI). Konstruuje w ten sposób traktat historyczno-teologiczny poświęcony dziejom nowej ewangelizacji. Patrząc na plan pracy, można by odnieść wrażenie, że ta część jest niepotrzebna. Można przecież przedstawić krótko historię pojęcia we wstępie. Ks. Kuchta broni się jednak. Jego historyczne analizy ukazują bowiem dynamiczny rozwój zagadnienia nowej ewangelizacji i zmiernają do tego, by ukazać działania Benedykta XVI, który sporą część swojego pontyfikatu poświęcił nowej ewangelizacji. Akcent położony na wymiar historyczny zagadnienia okazuje się niezmiernie istotny, by zobaczyć dojrzewanie, także w wymiarze instytucjonalnym (powołanie Papieskiej Rady do spraw krzewienia Nowej Ewangelizacji).

Ostatnia część pracy, rozdział czwarty, można określić mianem małego traktatu eklezjologicznego. Ks. Kuchta przygląda się tutaj Kościołowi, widząc w nim zarówno ewangelizujący podmiot, jak przedmiot poddany kerygmaticznym działaniom. Dlatego w tej części pracy, idąc w głąb, autor ukazuje eklezjologię nowej ewangelizacji. Wydaje się, że ta kwestia jest jeszcze mało zapoznana. Tym bardziej należy docenić wysiłki ks. Kuchty. Ukazuje on bowiem, że dzieło nowej ewangelizacji, które dokonuje się w Kościele i przez Kościół posiada trzy główne wymiary: posługę łaski, posługę słowa oraz posługę miłości. Ewangelizacja dokonuje się poprzez

tworzenie nowej kultury, której centrum stanowi Bóg. W tej posłudze Kościół nie może zapomnieć o ekumenizmie oraz dialogu międzyreligijnym. Te dwie kwestie stanowią ostatnie zagadnienia pracy. Ks. Kuchta z myśli Benedykta XVI wydobywa istotne wątki dotyczące tych kwestii. Nowa ewangelizacja stają się ponowną szansą na jedność. Z kolei duch braterstwa obecny w doktrynie nowej ewangelizacji jest szansą na owocny dialog z innymi religiami.

Ks. Przemysław Artemiuk